

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Glos. 17. Non neophytum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98615)

lib. 2. var. epistolarum. Ad ornamentum palatij pertinere aptas dignitatibus personas eligere, quia de ceteritate seruientium crescit fama dominorum. Laudat *Claudian.* Silicionem suum *libro secundo in silic.* quia in hoc nec nobilitati, nec ignobilitati deferebat, sed tantum meritis famulorum. Et *Isidorus ad Nic.* ita consuluit. Principatum adeptus nullius improbi ministerio vitior; nam quicquid ille deliquerit tibi veluti auctori imputabitur.

10 Erit igitur Episcopus domui suae bene praepositus, si attendat diligenter ne in ea sint rixosi, vinosi, impudici, elati, blasphemii, & voluptatum amatores, vt docet *Concil. Tridentin. sess. 2. cap. viii.* proinde cum tantum numerum habeat, quo & Ecclesiae utilitati, & ipsius necessitati consuli possit, & in eo mulierem nullam, nec aliquem qui vixit annis minor sit natu, & quamplures fieri potest clericos habeat, & inter hos duos Sacris initiatos bonae conuersationis, qui quasi testes sint sanctae eius conuersationis & studij *cap. diaconi 93. distinet.* & imprimis litteratos secum habeat *cap. esto, ubi glos. 95. distinet.* alterum praeerea habeat moribus speciatum, qui familiae praefectus sit, & eam pie instruat, & corrigat, ac in sacris edoceat. Nullus familiae Episcopi arma ferat, nisi in itinere, vel necessitatis causa Episcopi arbitrio, nigro tantum, vel fusco colore vtens, a serico, auro, argento, & vario colore abstinens, & simplici vestitu contentus. Curet Episcopus vt omnes eius familiares quotidie Missam audiant, & clerici saltem similiter cum ipso, semel in hebdomada ieiunent, ac bis in Aduentu, praeter stata Ecclesiae ieiunia, vtque semel saltem in mense Sacram Eucharistiam suscipiant: at in Aduentu & Quadragesima diebus Dominicis clerici saltem, ac dum familia cibum capit Sacra lectio adhibeatur. Curet etiam Episcopus ne inertiae dediti aliqui sint, sed honestis actionibus occupati, & vt abstinentes a flagitiorum hominum consuetudine, & locis ubi turpiter viuunt, nec foris pernolantes, & abstinentes a iocis & inanibus oblectamentis, & libris huiusmodi continentibus, religionem & pietatem praeseferant, ac ostendant se dignos esse, qui populi duci ministrent. Quotidie vero Episcopus in vesperti antequam ad cenam accedatur cum iis litanias, & preces deuote recitet, & pie oret, ac salutaribus monitis ad vitae innocentiam, integritatem, pietatem, humilitatem, & alias virtutes Christianas exercendas accendat, & curet, vt quolibet die post orationem vnus, aut alter clericus sermonem in oratorio habeat, quo pie ad virtutem aliquam amplectendam, vel vitium fugiendum hortetur. Vt vere certior fiat Episcopus quomodo familia eius viuatur, visitet eam frequenter & eius gressus exploret, bonos praemiis, & laudibus afficiendo, malos contra corrigendo, & incorrigibiles expellendo. Cum domo Episcopus egreditur familia eidem assistat, & modeste comitetur. Cum aliquis ex ea egrotat Episcopus eum paternè inuisat, & omni eius necessitati opportune succurrat.

11 Postquam noster Apostolus ostendit Episcopum domui suae bene praepositum oportere debere, ex aëconomica rectionis dexteritate sumptis coniecturam, & iudicium de gubernanda

Ecclesiae industria. Si quis autem, ait, domui suae praefesse nescit quomodo Ecclesiae Dei diligentiam habebit. Qui etiam eiusdem epistolae *Timothei cap. 5.* Si quis autem, ait, suorum maxime domesticorum curam (vt corporis, & potissimum animae salutis provideat, & consulat) non habet, fidem negauit, (si non verbo negauit saltem facto, quia & suam, & Christianae Religionis bonam famam negligit, vnde eius contemptus, & obretractio nascitur) & est infidelis deterior, (vt qui naturae, & humanae charitatis impulsu suae familiae potius, quam exteriorum rationem & prouisionem habeat) Vnde sanctus *Chrysostomus homilia decima quarta in hanc epistol.* sic ait. Plerique virtutem suam sibi satis esse ad salutem putant: & si vitam suam rite disponant, deesse sibi nihil arbitrantur, sed hi profecto falluntur: Idque aperte satis indicat seruus ille, qui talentum vnum sibi à Domino creditum fodit in terram *Matth. 25.* neque enim imminutum illud, sed integrum, & huiusmodi quale acceperat, retulit. Euidenter & beatus *Paulus* hoc loco id ipsum asserit dicens. Si quis suorum ad se pertinentium curam non habet, (curae nomine prouidentiam animae, & corporis significat) fidem negauit. Deum, ait ad *Titum 1.* verbis se scire confitentur, factis autem negant.

17 Ex aptitudine, inquit Modernus quidam, & dexteritate regiminis aëconomici sumitur iudicium de aptitudine ad regimen politicum, & Ecclesiasticum; qui enim bene domum suam moderatur, signum est quod idem bene reget Ecclesiam. Vnde *Hier. ad Occum.* Vult, inquit Apostolus, Episcopum domum suam bene regere, non vt opes augeat, non vt regias paret epulas, non vt caelatas patinas struat, non vt phasidis aues lentis pauoribus coquat, qui ad ossa perueniant, & superficiem carnis non dissoluant artificum temperamento; sed vt quod populo praecipitur est, prius à domesticis exigit. Vnde ait *Theodoret.* qui parua nescit administrare quomodo poterit ei credi cura praestantiorum ac diuinorum? Et *Ambrosius.* Manifestum est, quia tunc potest idoneus Rector futurus probari, si prius domum suam recte gubernauerit, qui enim in minimis fidelis est, & in magnis fidelis erit. *Paulus* enim omnino necessarium à minori negando concludit, nam qui familiam non potest recte administrare, is ecclesiastica praefectura, quae multo est tum difficilior, tum laboriosior par esse non potest: sic namque *Chrysostomus.* Ecclesia, inquit, est velut domus quadam, ac sicut in domo vxor est, & filij, ac serui, omniumque cura, ac regimen incumbit viro; ita ferme & in Ecclesia videas. Est autem longe facilius domum, quam Ecclesiam regere. Qui igitur rem, vt dixi, familiarem dispensare congrue nescit, is quo pacto Ecclesiae praefesse conuenienter posse putandus est?

SYMMARIUM.

- 1 Neophytus deducitur à neos, quod est nauum, & phippos quod est Fides, quasi nouus in fide.
- 2 Neophytus est ille, qui à reprobata religione conuersus de recenti Christiana militia nomen dedit.
- 3 Neophyti nuncupari non debent, qui à multo tempore

- por ab infidelitate ad Chriſtianifmum ſunt conuerſi.
- 4 Neophyti nuncupari non poſſunt qui à natiuitate Sa-
cro Baptiſmate fuerunt abluti.
- 5 Neophytus quare ad Epiſcopatum non ſit promouen-
dus, oſtenditur.
- 6 Neophytus ad Ordines ſacros non eſt promouen-
dus.
- 7 Neophyti vitæ qualitas quando oſtendit illum eſſe
talem, qualem decet eſſe bonum ſacerdotem, & tunc
poſeſt ordinari.
- 8 Papa promouens neophytum ad Epiſcopatum vide-
tur cum eo diſſenſare.
- 9 Alexander de Francis, vulgo Hebraius nuncu-
patus, Ordinis Prædicatorum à Clemente VII. ad Epi-
ſcopatum promotus.
- 10 Baptiſmum ſolemne familia cuiuſdam ex primariis
inter Iudeos à Pio V. Pont. Max. factum.
- 11 Salomon Coccaſſus Hebraeus à Gregor. XIII. bap-
tizatus, & honoribus decoratus.
- 12 Gratus amplioribus honorandi, qui renati ſunt fonte
Baptiſmatis priſtina cecitate dimiſſa.
- 13 Homines undecumque naſcantur, ſi parentum vitia
non ſequentur, & Deum recte colant, honeſti, & ſalvi
erunt.
- 14 Familia nulla, cognatio, patriæ ſapientia eſt præ-
ter virtutes, & actiones eius.
- 15 Nobilitas ſumma eſt clarum eſſe virtute.
- 16 Nobilitas vera non ex ſanguine, & carne, ſed ex vir-
tute animi accipit ſomam, & claritatem.
- 17 De vitio parentum non eſt quis laudandus, aut vitu-
perandus.
- 18 Ordinandus eſt in Eccleſia, qui eam diligat, non de-
glubat.
- 19 Generis differentia ad Eccleſiaſtica beneficia, publi-
cæque officia obtinenda operatur graui inter vtrumque po-
pulum diſſidia.
- 20 Communio in omnibus hominibus eſt diligenda.
- 21 Fides à Domino, & per Apoſtolos tradita, quan-
tum poſſibile fuerit, obtineri debet.
- 22 Statuta quod neophyti, & deſcendentes ab eis
non admittantur ad Eccleſiaſtica beneficia, probanda
non ſunt.
- 23 Lex conſtituens generis differentiam generaliter di-
citur facta in adum certarum perſonarum, & eſt
nulla.
- 24 Statuta prædicta probanda videntur, quando eo-
rum prohibitio non eſt indefinita, ſed reſtriſta ad cer-
tos gradus.
- 25 Prohibitio generalis ultra quartum gradum non po-
teſt eſſe rationabilis.
- 26 Statuta prædicta valida erunt ſi eorum prohibitio re-
ſtriſta fuerit ad certas Eccleſias.
- 27 Conditio adiecta in limine foundationis Eccleſiæ
per patronum, vel fundatorem, quod non poſſint bene-
ficiarij recipi, niſi deſcendentes ex puris, & antiquis Chri-
ſtianis, valida eſt.
- 28 Fundator in limine foundationis poteſt apponere
quaſcumque conditiones, etiam ſi ſint contra ius, ni-
ſi ſint natura impoſſibiles, vel alias à iure impro-
bata.
- 29 Statuta quod neophyti, & deſcendentes ab eis,
non admittantur ad Eccleſiaſtica beneficia, ſunt pana-
lia, exorbitantia, & ſtriſte accipienda.
- 30 Conſtitutiones contra deſcendentes ex genere He-
braeorum Regni Portugaliæ, reſeruntur.
- 31 Præbende dimidia, portionaria, & tertianaria
non veniunt appellatione canonicatum.

- 32 Conſtitutio prohibens certo generi perſonarum obtine-
re principales dignitates Collegiarum Eccleſiarum, con-
prehendit tantum vnā principalem in qualibet Colle-
giata.
- 33 Prior in Luſtania dicitur prima dignitas in Colle-
giata.
- 34 Conſtitutio prohibens certo generi perſonarum ob-
tinere Parochiales Eccleſias curam animarum ha-
bentes, non comprehendit illas, quæ ſunt vitæ in
perpetuum, & acceſſorie alteri beneficio non paro-
chiali.
- 35 Reſpondetur contrariis, & num. 38.
- 36 Capitulum excludens prouiſum ob impuritatem
ſanguinis, tenetur probare cauſam excluſionis.
- 37 Nemo natus inter Chriſtianos granatur onere proban-
di ſe eſſe natum ex puris Chriſtianis.
- 38 Statutum Toletanum cum citatur verbo, progenie,
non exigit probationem macule in certo gradu, ſed ſuf-
ficit quod ipſa progenies ſit infecta.
- 39 Capitulo volente repellere prouiſum tanquam impu-
rum, quando incumbat ipſi prouiſio onus probandi ſe pu-
rum, oſtenditur.
- 40 Informatio de genere nunquam præſtat exceptionem
rei iudicata.
- 41 Exceptio impuritatis debet plene & concludenter
probari, & numer. quadageſimo quinto, quando per ſa-
mam poſſit probari.

MON NEOPHYTVM.

GLOS. XVII.

NEOPHYTVS deducitur à ver-
bo, neos, quod eſt nouum, &
phytos, quod eſt fides, quaſi
nouus in fide iuxta gloſ. Nicol.
de Lyra ſuper hunc Apoſtoli locum,
Turrecrem. in ſumm. 48. diſtinct.

- numer. 2. Salzed. ad Bernard. in præf. cap. 22. numer. 1.
in nouiſ. edit.
- 2 Dicimus igitur neophytum, qui à reprobata
religione conuerſus de recenti Chriſtiane Mil-
itæ nomen dedit cap. ſicut 48. diſt.
- 3 Nam ij, qui à multo tempore ab infidelitate ad
Chriſtianifmum ſunt conuerſi neophyti nuncu-
pati non debent, quamuis iniurioſe hoc nomine
appellantur ab aliquibus, quos grauib. verbis ar-
guunt Turrecrem. dicto loco numer. ſecundo verſ. ex qua
deſcriptione, Nau. in man. capit. vigefimo ſeptimo ſub nu-
mer. 205. verſ. dixi recentior conuerſus.
- 4 Multo que minus hoc nomine poſſunt appella-
ri eorum filij, & deſcendentes, qui nati à parenti-
bus conuerſi à natiuitate ſunt Sacro Baptiſmo
lauati in Cou. in Clem. ſi ſurioſus parte prima §. 2. nu-
mer. ſeptimo verſ. prima concluſio, Nau. dicto numer. 205.
verſ. tertio dico, Horda de incompatib. benef. parte prima
cap. 24. numer. 2. Greg. de Valentia tom. 4. diſp. 7. puncto
3. §. 3. Sayr. de cenſuris lib. 6. cap. 13. ſub num. 11. Flamin.
de reſignat. lib. 4. quaſt. 4. num. 22.
- 5 Ad Epiſcopatum non eſſe promouendum neo-
phytum dicit Apoſtoli in præſenti, ne in ſuper-
biam clatus, in iudicium incidat diaboli, forteſſe
credens Fidem Chriſtianam eius auxilio indigere, ac
ſine eo regi minime poſſe, vt hic gloſſauit Lirius, &
gloſ. in ſumm. 48. diſtinct.

Recte autem metuit Apostolus tumorem superbia, nam ut scribit *Hieronymus epistol. 83. ad Oceanum*, ignorat momentaneus Sacerdos humilitatem, & mansuetudinem rusticorum, ignorat blanditias Christianas, nescit seipsum contemnere, de dignitate transfertur ad dignitatem, non ieiunavit, non fleuit, non mores suos sapere reprehendit, & assidua meditatione correxit, non substantiam pauperibus erogavit, de cathedra quodammodo ducitur ad cathedram, id est, de superbia ad superbiam. Et in eandem sententiam *Ambrosius*. Verum est, ait, quia rudis in Fide solet extolli superbia, maxime si accipiat Ordinem: nouitate enim, & potestate inflatur arbitrans se pre ceteris digniorem. Videns enim primo anno natiuitatis collatum in se honorem, putat non magis ad suum, sed aliorum profectum se vocatum quasi beneficium religioni det magis, quam accipiat ab ea, per quam rem elatus incurrit iudicium diaboli, inuenta enim occasione superbia, illius Satanas precipitat eum: ratio etiam illa mihi placet quia ruit murus cum pondus tignorum humore nondum exsiccat apponitur ex *Pelino in capit. eam te, versic. limita secundo sub numer. duodecimo de rescriptis*, tum quia ut tradit *Diuitius Hieronymus super epistol. Pauli ad Titum*, & refertur in *summ. 48. distinct.* non licet, ut qui erat heri catechumenus, hodie fiat Episcopus, qui heri erat in theatro, hodie sedeat in Ecclesia, qui vespere erat in circo, hodie ministret in Altari, qui dudum fuerat fautor histrionum, hodie sit consecrator Virginum; tum etiam quia, ut ibi ait *glos. verbo prohibetur*, is alios edocere non potest, qui nunquam ipse didicit: tum denique quia aliis se confirmare non poterit, cum nunquam ipse statum Ecclesie regendo expertus est. Nec nuper, inquit *Anselmus*, baptizatus, nec nuper a secularibus negotiis, vel a militia separatus fieri debet Episcopus, quia vnusquisque talis est neophytus. Hinc emanauit *Canon Apostolicus 80.* cuius sententiam explicat *Origen. libro tertio contra Cels.* his plane verbis. Qui ex gentili, vel ex Iudeo fit Christianus, aut ex vita praua ad honestam conuertitur, ne statim Episcopus fiat: indignum est enim, ut qui nondum documentum vite sue dederit, aliorum fiat magister.

6 Vnde ad Ordines Sacros non debere neophytum promoueri probat *tex. in cap. Neophytus 61. distinct.* tradunt *Turrecrem. in capite secundo numero primo 48. distinct.* *Ripa in cap. eam te numer. 31. versiculo tertio respondet, de rescriptis, vbi Dec. numer. 32. Con. dist. numer. septimo versic. secunda conclusio*, *Hoieda de incompatib. benefic. part. prima cap. 24. numero tertio. Majol. de irregularitat. libr. primo capit. 31. Marquar. de Iudeis part. tertia cap. quinto sub numer. 8. Azor. institut. moralium part. prima libr. quarto cap. 2. questio. 2. Campan. in diuersorio iuris Canon. rub. 11. capit. septimo numer. primo, vbi numer. 5. resoluit in neophyto volente se ordinare tam ad Sacros Ordines, quam ad minores requiri transfactum biennium a sua conuersione.*

7 Quando vero qualitas vite neophyti ostendit illum esse talem qualem decet esse bonum Sacerdotem, cessat ratio prohibitionis, & consequenter cessat prohibitio propter rationem inducta, ut sunt expressa verba in *dist. cap. Neophytus, Vercel-*

lenes vituperabant electionem Ambrosij, quia neophytus erat, quibus respondit idem Ambrosius hoc ideo esse prohibitum ab Apostolo, quia neophyti consueuerant propter honores superbire, sed si humiles inueniantur, bene possunt ordinari, refert *Alphons. Alvarez. Guerrero in speculo iuris Pontificij capit. decimo paulo post princip. pag. 31.*

8 Cum prohibitio hac Apostoli quod neophytus ad Episcopatum non promoueatur, non sit ex precepto Christi, sed secundum legem communem, quia ipse hoc pronuntiavit tanquam Ecclesie Doctor, non ut precipiens nomine Christi *dist. cap. neophytus, Turrecrem. in summ. 48. distinct. numero quarto versic. ad secundam patet Azor. part. secunda, libr. quarto capit. 6. questione duodecima versic. verius tamen*, ideo eo ipso quod Papa promouet neophytum ad Episcopatum scienter, videtur cum eo dispensasse, quia illius irregularitas non est similis aliis, quae requirunt dispensationem, sed remittitur arbitrio superioris, qui propterea illum promouendo, videtur declarasse eum esse in Fide solidatum, ac proinde impedimentum in eo cessasse *Con. dist. numer. septimo versic. secunda conclusio. Hoieda dist. cap. 24. numer. 3.*

9 Quare Summi Pontifices aliquando ad Episcopatus neophytos promouerunt post longam vite probationem, & postquam in eis concurrat qualitas humilitatis, & in Fide solidati apparent, ut vidimus aetate nostra Alexandrum de Francis, vulgo Hebraeorum nuncupatum, a Clemente VIII. ad Episcopatum Foroliuensem assumptum, qui quamuis esset in Hebraismo natus, & altius, ad Fidem tamen conuersus non solum Christianam pietatem sinceris fuit amplexatus affectibus, sed Sanctissimam Dominicanam familiam ingressus, ibi euasit homo charitatis insignis & praeicator egregius, quod sufficere vitium fuit, ut illi Episcopale munus committeretur.

10 Sic etiam iidem Summi Pontifices propagandae religionis zelo huiusmodi neophytos ex primariis Iudeorum familiis conuersos ad honores promouebantur, tum ut ipsi animaduertent Christianam religionem sibi terrenas dignitates non subtulisse, iuxta illud, non eripit mortalia, qui regna dat caelestia; tum etiam ut ceteri illorum exemplo ad Fidem capessendam allicerentur. Vnde sanctae memoriae Pius V. familiam quandam ex primariis inter Iudeos ad Fidem Christianam conuersam in Ecclesia sancti Petri magno populorum concursu, & apparatu propria manu baptizauit, ac deinde stemmate nobilitatis, priuilegiis insignioribus, proprioque cognomine decorauit, ut testantur *Genebrard. in chron. Suerius in compendio historiae*, & omnes, qui eius vitam scripserunt.

11 Sic etiam Gregorius XIII. aeternae mem. Pontifex Salomonem Corcollum inter eosdem Iudeos familiae antiquitate primarium, ac multis opibus florentem, ad Fidem venientem baptizauit, propriumque nomen, cognomen, arma, & nobilitatem Romanam pro se, suisque donauit, qui postea uti nobilis electus fuit conseruator Urbis.

12 Dignum & iuri consonum est, ut renati fonte baptismatis, pristina caecitate dimissa, amplioribus fauoribus & gratiis prosequantur, ut sic de seruitute ad libertatem transire videantur *Extra. 2.*

de Iudæa, inter eosimines: illis igitur, quæ Chriſtianum decent hominem, nullo modo debent priuari, præcipue ſi eorum conuerſio ſit plene probata, & multo magis, & à fortiori ſi ipſi eorumque parentes Chriſtianam profeſſi fuiſſent religionem, quamvis è gente Iudæorum genus deducerent. Non eſt enim diſtinctio Iudæi & Græci, nam idem Dominus omnium, diues in omnes, qui inuocant illum *Apoſtol. ad Romanos capit. decimo*. Omnes nos in vnum corpus baptizati ſumus ſive Iudæi, ſive Gentiles &c. *idem 1. ad Corinthios 12.* & in omnes nationes gratia Spiritus ſancti effuſa eſt *Act. 10. in fine*, quibus in locis Apoſtolum mira ſemper dexteritate aduiſſe æqualitatem in vtroque populo ſtabilire docent *DD. Hieronymus, Auguſt. & Anſelm. in diſt. cap. 10. ad Romanos*.

13 Cum Tobias interrogaret Angelum, qui filium erat comitaturus, de qua Domo, aut de qua Tribu eſſet, reſpondit ei Angelus. Genus quæris mercenarij an ipſum mercenarium, qui cum filio eat? quaſi diceret, non genus hominum, ſed perſonas eſſe perpendendas. Et *D. Auguſtinus libr. de bono coniug. capite decimo ſexto*, relatus in *capit. undecumque 56. diſtinct.* ſic ait. Undecumque homines naſcantur, ſi parentum vitia non ſectentur, & Deum recte colant, honeſti & ſalui erunt. Semen enim hominis ex qualicumque homine Dei creatura eſt. Et *Chryſoſtomus homilia vigefima in Matth.* Cunctis vnam atque eandem nobilitatem donauit Deus, cum dignatus eſt omnium pater vocari.

14 Sacra Scriptura *Genef. 5.* poſtquam de ſancto Patriarcha Noë loquuta fuit, hæc dicit. Hæ ſunt generationes Noë. Genealogia rarus modus dicit *Chryſoſtom. homilia vigefima quinta in Genef.* nam ubi Scriptura dixit. Iſtæ ſunt generationes Noë, & aures noſtras ſpe quadam impleuit, quaſi genealogiam illius narratione, & quis eius pater fuerat, & alia, quæ mos eſt recensere, relictis tamen illis omnibus, dicit. Noë homo iuſtus, & perfectus in generatione ſua, placuit Deo: Vidiſtis admirabilem generationem? ſequamur igitur, & nos diuinæ Scripturæ regulas, & quorum genealogiam enarramus, eorum non patres, aut auos, aut abauos in medium afferamus, ſed virtutes, & benefacta, exponamus, hic optimæ genealogiæ mos eſt. *Philoſ. libr. de Abrah.* hunc eundem obſeruat locum, & affirmat Moyleſem virtutes Noë poſuiſſe, itaut in ſtemmate eius, non more aliorum auos, vel proauos, maioresque ceteros recenset, ſed virtutes quaſdam, declarans nullam aliam familiam, cognationem, patriamue ſapientis eſſe, præter virtutes, & actiones eius. Hinc *Diuus Chryſoſtomus ſuper illud Matth. 4.* Patrem habemus Abraham. Quid, inquit, Timotheo nocuiſſe creditur quod fuit ex patre gentili: aut quid nocuit Abraham, quod patrem habuit Tharam luteorum Deorum cultorem, nonne ſeparatus à genere ſuo poſitus eſt in caput fidelium, vt non iam diceretur filius peccatorum, ſed pater Sanctorum, nec potuerunt eius gloriam ſordidare paterni errores.

15 Virtutis laus nobis ipſis parienda eſt, non alium de ſumenda, quia generoſi homines ex ſua propriaque non aliena, aut adſcitiua virtute iudicandi:

Vnde *D. Hieronymus. ad Celant.* Summa nobilitas eſt clarum eſſe virtute. Et *Ambroſius de Noë capite quarto*. Probati viri genus virtutis proſapia eſt, quia ſicut hominum genus homines, ita animarum genus virtutes ſunt. Et iuuenis ille Alexandrinus teſte *Baronio tom. 8. an. 600.* dicebat. Vera nobilitas non ex ſanguine & carne, ſed ex virtute animi accipit formam & claritatem.

16 Et *Oſorius noſter libro ſecundo de nobilitate ciuili*. Omnis generis ſplendor, & familiæ claritas à fonte virtutis ortum habet. Et paulo poſt. Qui ex virtute laudem adeptus, virtutis inſignia poſteritati relinquit, & nobilitatis iacit fundamenta. Filius inquit *Ezech. 18.* non portabit iniquitatem patris. Et *Auguſt. ſuper Matth.* ait. Nunquam de vitis erubescamus parentum, ſed vnum illud quæramus, amplectamur virtutem. Et *idem Auguſtin. ibid.* Non eſt omnino, nec de virtute, nec de vitio parentum, aut laudandus quis, aut vituperandus, nemo inde vere, aut obſcurus, aut clarus eſt: lilium eſt inter ſpinas religio, ait *idem Auguſt.* ſi ſpinæ ibi pungunt, ibidem flores olent, & ſanant. Non ergo contemni debet filius probus ex infimo patre natus, nam ſplendidum lumen de fumo, & lilium candens de ſentibus, rubens roſa de ſpinis exoritur, ita & nobilis vir de ignobili proſapia quandoque gignitur.

Non quærit igitur I e s v s in Petro, nec in Rectoribus Eccleſiæ ſuæ nobilitatem generis, patriæ ſplendorem, famoſas maiorum imagines, nihil eorum cura eſt I e s v, quæ ad rem Eccleſiæ non pertinent. At quid? Simon Ioannis diligis me? felix Eccleſia ſi in eligendis eius Paſtoribus Sanctiſſima hæc obſeruetur forma, quam obſeruauit CHR I S T V S in Petro, vt ille ordinaretur in Eccleſia, qui diligeret, non degluberet Eccleſiam.

17 Generis differentia, ubi ſit ad eccleſiaſtica beneficia, ac publica officia obtinenda, non ſolum operatur grauiſſa diſſidia inter vtrumque populum, ſed efficit, vt qui noui habentur Chriſtiani minus ſe credant aliis, & difficilius in catholica puritate ſolidentur: cum diſtinctio non parum vim habeat ad excitandum inter homines diſſidia.

18 Hinc ſanctus Leo in ſerm. 5. de Quadrageſima, ſic ait. In omnibus hominibus natura eſt diligenda communio, quæ nos iis etiam benignos debet eſſicere, qui nobis ſunt quacumque conditione ſubiectionis, quia ſimul cum iſtis habemus quod ad imaginem Dei conditi ſumus: nec carnali, nec ſpirituſuali natiuitate à nobis diuiſi ſunt, imò hoc ipſo nos per omnia faciunt mitiores, quod eorum vitium ſubiectione, cum quibus vni Domino eadem ſubiicimur ſeruitute. Et *Seneca libr. tertio de beneficiis. capite vigefimo octauo*, ſic dicit. Eadem omnibus principia, eademque origo, nemo altero nobilior, niſi cui rectius ingenium, & bonis artibus aptius, vnus omnibus patens mundus eſt, ſive per ſplendidos, ſive per ſordidos gradus, ad hunc prima cuiuſque origo perducitur.

19 Si enim vnam Fidem, vnum Baptiſmum, vnum Deum, & Patrem omnium proſitemur, qui eſt ſuper omnes, & per omnia, & in omnibus nobis, iuxta *Apoſtoli auctoritatem ad Ephesios capit. quarto*, cur hæc Fides & vna Eccleſia à Chriſto Domino ſuper Perrum origine vnitatis, & ratione

fundata, in diuersas Christianorum species ab hominibus diuidi, ac separari possit, nescio. Audi *Dium Cyprianum* libr. secundo *epistol. decimo ad Cornelium Papam*. Hoc enim, vel maxime Frater, & laboramus, & laborare debemus, ut unitatem à Domino, & per Apostolos nobis successoribus traditam, quantum possumus obtinere curemus, & quod in nobis est palubundas, & errantes oues, quas quorundam perniciosa factio, & hæretica tentatio à matre secerit, in Ecclesiam colligamus, illis solis foris remanentibus, qui in oblatione sua, vel furore perseuerarunt, & ad nos redire noluerunt, discretionis, & separationis à se facit, & Ecclesie derelictæ ipsi rationem Domino reddituri. Idem in lib. de unitate *Cartholice Ecclesie*, sic ait. Deus vnus est, & Christus vnus, Ecclesia eius vna, Fides vna, & plebs in solidam corporis unitatem concordia glutino copulata, scindi unitas non potest, nec corpus vnum diffidio compaginis separari, nec diuulsis laceratione visceribus in frustra discerpi.

20 Quare statuta, quod neophyti, & descendentes ab eis non admittantur ad ecclesiastica beneficia non esse probanda consueverunt *Turrecrem. in cap. constituit 17. quest. 4. Testat. in Leuit. cap. 19. quest. trigesima secunda. Alphons. Carrag. in defensorio unitatis Christianæ. Henric. Moiraj in Apologia contra Archiepiscopum Tolentanum, Montali. in l. 2. verbo tornazido titul. 3. libr. quarto. Perez. ad l. 9. titul. primo lib. 1. ordin. Quamuis illa multis defendere nitantur *Rejes sing. 104. Hoied. incompatibil. beneficiorum part. prima capit. vigesimo tercio. Simaneh. de Catholice institut. titul. 47. numer. 82. & 83. Otalor. de nobilit. 2. par. 3. par. cap. 7. numero 26. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 4. numero 16. omnium latissime Ignat. del. Villar in Sylua respons. lib. 1. resp. 12. numero 37. cum multis seqq.**

21 Negari enim non potest quin lex constituens talem differentiam generaliter dicatur facta in odium certarum personarum, quo casu vel est nulla, ut censuit *Abb. in cap. cum omnes numero. 2. de constitut. vbi Aretin. notab. 4. vel saltem est iniusta, ut tenent Bart. in l. omnes populi. sub numero. 53. ff. de iustit. & iure. Andr. ab Exea in dist. cap. cum omnes numero 164. & 167. vbi Riminald. numero 71. versiculo ex hac expositione.*

22 Verum tribus casibus huiusmodi statuta probanda videntur, primò quando eorum prohibitio non est indefinita, sed restricta ad certos gradus, veluti intra secundum, vel ad summum intra quartum, quia intra hos gradus poterit esse rationalis, vel propter odium parentum, vel propter suspicionem, quæ haberi potest ne parentum crimina imitentur, ut in cap. 2. §. credentes, & in cap. vt commissi §. credentes, & in cap. statutum il. 2. de hæretic. lib. 6.

23 Vltra vero quartum gradum prohibitio generalis non potest esse rationalis, tum quia in veteri lege etiam Mohabita vltra quartum gradum non repellbantur ab Ecclesia cap. scito 1. quest. 1. tum quia vltra illum gradum, si quæ macula parentes tetigit, præsumitur extincta l. non facile ff. de gradibus, cap. non debet de consanguinit. & affinit. tum denique quia impossibilis descendentiæ redderetur probatio iuxta tex. expressum in cap. licet ex quadam, de testibus, ibi, cum propter hominum breuiem

vitam testes de visu vsque ad septimum gradum deponere non valerent.

24 Secundo quando eorum prohibitio est restricta ad certas Ecclesias, veluti quia non præcipit simpliciter, quod neophyti, & descendentes ab eis possint obtinere beneficium, sed prohibet ne possint illa obtinere in tali, vel in tali Ecclesia, ex eo quod Ecclesia sit valde celebris, & hoc sibi usurpat in signum suæ nobilitatis, iuxta tradita per *Rotam in vna Hispanen. rot. 21. Aprilis 1597. coram Gypso*, qua ratione Ecclesia Toletana & aliarum in Hispania existentium statuta probantur.

25 Tertio quando generis distinctio fit per patrem, vel fundatorem in limine foundationis Ecclesie, quia conditio adiecta in limine foundationis Ecclesie per patronum, vel fundatorem, quod non possint beneficiarij recipi nisi descendentes ex puris, & antiquis Christianis, valida est, ut resoluunt *Otalor. dist. cap. septimo numer. vigesimo sexto. Perez de Lara de capellanis libr. 2. capit. quarto num. 1. & 10.*

26 Tum quia potest fundator in limine foundationis opponere quasunque conditiones, etiam si sint contrariæ, nisi sint natura impossibiles, aut alias à iure improbate, ut resoluunt *Lambert. de inrepatron. libro primo parte prima, questione 9. numer. 52. Rot. in vna Romana in re ipsa patronatus 31. May 1613. coram Illustriss. Sacrato.*

27 In supradictis casibus, quibus statuta, quod neophyti, & descendentes ab eis non admittantur ad Ecclesiastica beneficia, probanda esse resoluimus, eadem penalia ac exorbitantia esse, & stricte accipienda nullus est, qui dubitet; tum ex eo quia auferunt prædictis descendentijs habilitatem, quæ alias sibi competeret de iure communi in cap. eam te de rescriptis, quod cum loquatur de Ecclesia Tornacen. satis probat hoc procedere etiam in Ecclesia nobili cum Ecclesia illa Belgio sit pluribus nominibus insignis, & qualificata; & tum multò magis quia ista pena illis infligitur propter delicta alterius cap. non debet, & ibi glos. verbo non debet, de regul. iuris in 6. cum concordam. & in specie, quod talia statuta sint contra ius commune probant *Abb. numer. septimo. Felin. numer. duodecimo. Rip. numer. 29. vers. ultimo noto in dist. capit. eam te, Lambert. libro secundo part. 1. quest. 2. art. 19. Perez de Lara de capellan. libr. secundo cap. 4. numer. 39. & sæpe respondit Rot. in vna seguntina admissionis ad Capitulum 26. Iunij 1587. coram Gypso, & in vna Placentina Canoniciatus 8. Aprilis 1575. coram Cardinal. Blanchetto, & in alia Toletana portionis 27. Ianuarij 1597. coram Illustrissim. Mantica quæ est inter impressas decis. 307. numero primo, & in Toletana Canoniciatus 10. Decembris 1608. coram R. P. D. Marquemontio, nunc Archiepiscopo Lugdunen. & signanter in terminis quarundam constitutionum contra descendentes ex Hebrais Regni Portugaliæ emanatas censuit eadem Rot. in vna Colimbrien. Canoniciatus decimo tercio Iunij 1616. coram Illustrissim. Sacrato, & iterum in eadem 5. Decembris eiusdem anni 1616. coram Peropio. Vnde debent illa iuxta verborum proprietatem intelligi ex resolutis per *Federic. de Senis consil. 72. numero secundo. Alexand. consil. 77. numer. nono vers. non obstat, libro primo Paris. consil. vigesimo nono, numero decimo quarto libro quarto, & consil. 30. numer. 16. eod. lib.**

2 Quare Constitutio ſel. recor. Clementis VII. data ſub die 18. Octobris anni 1600. (quatenus prohibet ne prædictis deſcendentibus ex Hebræorum genere per lineam paternam, vel maternam, & earum quamlibet viſque ad ſeptimam generationem, aliqua collatio, ſeu prouiſio fiat de Canonicatibus, præbendis, ac dignitatibus Cathedralium, & de principalibus dignitatibus Collegiatarum Eccleſiarum, & de Parochiis, ac earum perpetuis Vicariis, cæteriſque Eccleſiaſticis beneficiis curam animarum habentibus in Portugaliæ Regnis vacantibus, quam poſtea extendit ſel. record. Paulus Quintus ſub 17. Ianuarij 1612. ad Vicarias etiam amouibiles, & tam ad ſeculares, quàm ad cuiuſvis Ordinis Regulares Eccleſias curam animarum habentes) non comprehendit dimidias præbendas; tertianarias, & quartanarias, aut portionarias in Cathedralibus, quæ non ſunt Canoniciatus, nec habent vocem in Capitulo ex citatis per Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloſ. 45. in princip. a numer. 39.

29 Vnde dimidios Canonicos, & portionarios in Cathedralibus virtute Concil. Tridentin. ſeſſion. 24. de reformation. capite duodeſimo, non tenent Fidei profeſſionem emittere cum non ſint Canonici, neque de Capitulo reſoluunt Garcia de benef. parte tertia cap. 3. num. 13. Sanch. in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 2. ſub num. 1.

30 Et dum loquitur de principalibus dignitatibus Collegiatarum Eccleſiarum comprehendit vnam tantum principalem in qualibet Collegiata, quia pluralitas illa reſolvitur in ſingularitates, & reſpicit tantum pluralitatem Eccleſiarum à ſimili deducto ex reg. 3. Cancellaria aliàs 4. in nouiſſ. vbi per illa verba principales in Collegiatis Eccleſiis, reſoluunt Doctores vnam tantum principalem reſeruari, quos ego ipſe refero de Offic. & poteſtat. Episcop. Allegat. 45. numer. decimo ſexto, & Allegat. 57. num. 7.

31 Principalis illa dicitur dignitas, quæ ex Apoſtolice Sedis indulgentia, vel Ordinaria auctoritate, aut conſuetudine præſcripta, aut aliàs quouis modo in Collegiata principalem præminentiam habet, prout ipſamet reg. 4. Cancellaria declarat, in noſtra Luſitania dicitur Prior, qui præeſt toti Canonicorum Collegio, vt noſtra Vimaraneſis Eccleſ. in quibuſdam vero Hiſpaniæ partibus vocatur Abbas, alibi Præpoſitus.

32 Item ſub prædictis Constitutionibus tam ſel. record Clementis VIII. quàm Pauli V. non comprehenduntur Parochiales Eccleſiæ, quæ perpetuò, & acceſſorie alicui ſimplici beneficio, Canoniciatui, vel dignitati, ultra principalem, in Collegiatis vnita reperiuntur, quia parochiales Eccleſiæ ab illis tantum prohibita ſunt, obtineri ob animarum curam, quam in eis exercere tenentur, & cum non intulenter in parochialibus annexis, ſed in beneficio principali, ideo nullo modo cenſentur habere curam animarum, ego ipſe pluribus citatis Doctoribus in dict. tractat. de Offic. & poteſtat. Episcop. Allegat. 66. numer. 39. ſed tunc totalis remanet penes Vicarios, itaut prouiſus de beneficio, cui vnita eſt acceſſorie Parochialis habens curam animarum, non teneatur ad gratiæ ſuæ validitatem exprimere beneficium eſſe curatum, quia tale non eſt quoad ſe. Rota in vna Conchen. benef. 11. Maij 1609. coram Illuſtriſſ. Cardinal. Sa-

crato. tum quia vnio vnus beneficij facta alteri acceſſorie operatur extinctionem, ſuppreſſionem nominis & tituli beneficij vniti, itaut amplius beneficium dici non poſſit, ſed iudicatur vt prædium eius, cui ſit vnio: Reſ. 4. & plures per me citati d. Allegat. 66. numer. 38.

33 Non obſtat dict. Conſtitut. Paul. Quinti quatenus videtur perſonis illis curam animarum interdicare quoquomodo, ſeu ſub quouis prætextu illa exerceatur. Quia reſpondetur eam procedere in exercentibus actualiter ipſam curam, & dictiones illas operari, vt omnes curam ipſam exercentes, etiam abſque titulo beneficij, vel ſub prætextu Vicariæ amouibilis, ſub quous prohibitione comprehendantur; non autem vt includerentur habentes ſimplici beneficio acceſſorie, & in perpetuum Parochialem annexam, cuius cura per Vicarium exercetur. Quod autem prædictæ dictiones hoc ſignificent ex eo ſuadet, quia dicta Conſtitutio Pauli Quinti venit ad ampliandum aliam Clement. VII. ſuper hac re editam, quæ cum tantum prædictis perſonis prohiberet, obtinere Parochiales Eccleſias, ac eorum perpetua, cæteraque Eccleſiaſtica beneficia curam animarum habentia, ſub quibus verbis neque comprehendebantur in beneficiis Regularibus curam ipſam exercentes, iuxta reſoluta per me Alleg. 57. numer. 167. in fine, neque etiam eandem curam exercentes, vt Vicarij temporales, ſeu capellani amouibiles ex dictis d. Allegat. 57. à numer. 146. & ideo vt prædicti omnes comprehenderentur emanauit dict. Conſtitut. Pauli Quinti illam Clement. VII. ad eos extendens, & volens ne prædictæ perſonæ curam animarum ſub quouis prætextu, ſcilicet vel Vicariæ amouibilis, vel recommendationis temporalis, aut alio quouis quaſito colore exercent, ſcilicet perſonaliter, vt ipſummet verbum ſonat, & colligitur ex auctoritatibus per me adductis in meo Dictionario Luſit. unicolatino Bracharæ impreſſo anno 1611. lit. A. col. 28. & lit. E. col. 514. Quare non video cur prædictæ perſonæ, etiam ſi ſint incapaces ad obtinendas Parochiales Eccleſias curam animarum habentes, eadem etiam incapacitate impediantur obtinere illas, quæ alicui ſimplici beneficio acceſſorie, & in perpetuum vnita reperiuntur: non eſt enim maior illarum perſonarum incapacitas ad obtinendam curam animarum, quàm fœminæ, ſed certum eſt poſſe beneficium curatum vniri Monasterio Monialium, & poſſe Abbatiffam tunc nominare Vicarium capacem, qui curam exerceat animarum, vt tenuit Rota deciſ. 21. de præbend. in antiq. Regid. deciſ. 162. quia celi fœmina ſit incapax iuriſdictionis ſpiritualis quoad actum illam exercenti, eſt tamen capax quoad poteſtatem nominandi Vicarios capaces, per per quos exerceatur, vt multis probat Flores de Mena var. libro primo quaſtione decima à numero quinto, quem reſert, & ſequitur nouiſſime Sanch. in præcepta Decalogi tom. 2. libro ſeptimo capit. vigefimo nono, numer. 190. ita etiam perſonæ huiuſmodi licet per dictas Constitutiones incapaces ſiant ad actualiter exercentiam animarum curam in Eccleſiis Parochialibus, non ideo incapaces debent cenſeri ad Parochialem, quæ beneficio ſimplici acceſſorie vnita eſt, & cuius cura non per ſe ex vi ſui tituli, ſed per Vicarium ab eo nominatum capacem exerceri poteſt.

34 Nec etiam obstat si aliquis insurgat dicens constitutum in minoribus Ordinibus, cui collata fuit Parochialis, non habere curam in actu, & tamen debere obtinere omnes qualitates, & capacitatem, quæ requiruntur in actualiter exercentibus ipsam curam, ergo similiter obtinentem Parochialem beneficio simplici unitam licet in actu curam non exerceat teneri capacem se ostendere dicendum videbatur. Hæc neganda est consequentia; diuersitatis enim ratio assignari potest, quia obtinens in minoribus parochialem, prius necessariam scientiam, & requisita ad eius curam ostendit se per examen habere, ac in ea ætate constitutum, ut intra annum ad Sacerdotium promoueri possit *cap. licet Canon, de elect. in 6.* itaut vacet ipso iure Parochia si intra annum ad Sacerdotium non promouetur *d. cap. licet Canon, Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glos. 15. num. 47.* & ideo intra prædictum annum dicitur tantum habere curam in habitu, cum illam per alium exercere teneatur quoad Sacramentorum, & Ordinum, quos non habet, exercitium, quoad cetera tamen iurisdictionalia plenam habet in suos parochianos potestatem, & iurisdictionem, ut in simili dixi de Episcopo confirmato, nondum tamen consecrato *par. 1. tit. 1. cap. 4. num. 7.* & hinc valere matrimonia celebrata coram Parocho non Sacerdote resoluunt per me citati *Alleg. 32. num. 105.* Diuersimode vero procedit in obtinente Parochialem beneficio simplici in perpetuum, & accessorie unitam; hic enim tenetur tantum habere ætatem quatuordecim annorum, quæ ad beneficium simplex, & canonicatus in Collegiatis requiritur, ut decisum referunt per me citati *d. Alleg. 66. num. 45.* imo & in earum dignitatibus, excepta principali, ut resolui-mus *Alleg. 61. num. 67.* Neque comprehenditur lege posita *m. d. cap. licet canon, ego ipse d. Alleg. 66. nu. 49.* Neque scientiam maiorem tenetur habere illa, quæ requiritur ad beneficium simplex, vel canonicatum, siquidem in illo intulatur, ut supra dixi, quia aliter si aliqua animarum cura annexa fuisset intraret dispositio *Concilij sess. 24. de reformat. cap. 12.* in illis verbis. Nemo igitur deinceps ad dignitates quasunque, quibus animarum cura subest, promouetur, nisi qui saltem vigesimum quintum suæ ætatis annum attigerit, & in Clericali Ordine versatus, doctrina ad suum munus exequenda, ac morum integritate commendetur, iuxta const. *Alexan. 111. in Concilio Lateranen.* promulgatam, quæ incip. *Cum in cunctis.* Nam Parochialem accessorie obtinens in omnibus sequitur naturam & conditionem beneficii principalis, cui ipsa accessorie vnitur, iuxta *reg. l. etiam C. de iure dotium, & cap. accessorium de regulis iuris in 6.* cum citatis à *Menech. conf. 58. num. 13. & 14. surd. de alimentis tit. 9. quæst. 31. a num. 8. & decis. 88. num. 10. Mari. Antonim. vari. resolution. lib. 1. resolut. 72. num. 6.* quæ regula procedit etiam si accessorium esset magis dignum & pretiosum, quam ipsum principale, cui annexatur, ut tenent *D. Barbosa in l. cum prator §. fin. num. 211. ff. de indic. Card. Tuch. practicarum conclusionum tom. 1. lit. A. concl. 76. num. 26.* Igitur nullo modo dicendum videtur prouisum de beneficio simplici (cuiuscunque sit qualitatis, etiam cum residentia, dummodo non sit Curatum) cui vnita est accessorie, & in perpetuum Parochialis, in habitu eius curam habere eo mo-

do, quo eam habet in minoribus constitutus obtinens de per se Parochialem interim dum intra annum ad Sacerdotium non ascendit; cum in illo vi sui tituli ad actum reduci non possit, sicut in isto. Ex quibus necessarium est ut dicamus totalem curam Parochialis, quæ accessorie vnitur alicui beneficio simplici, tam in actu, quam in habitu esse penes Vicarium. Etiam ex dictis limitabis resolutionem illam quod in Vicariis non habet locum concursus, de qua *Allegat. 60. num. 32.* ut non procedat quoties in Vicarium (siue perpetuum, siue ad nutum amouibilem, cum ad hunc effectum hoc nihil referat, ut tenuit *Rota Romana* proxime alleganda) totalis cura quoad exercitium scilicet & habitum transfertur, ut in nostro casu, ita *Rota in una Vitenbonen. concursus 1. Iunij 1635. coram R. P. D. Remboldo apud Farin. tom. 2. par. 2. decis. 710.*

35 Prouisi in Ecclesijs habentibus statuta, quod in eis non possint recipi nisi descendentes ex puris, & antiquis Christianis, exclusi semper descendentes ex genere Iudeorum, Maurorum, vel Hæreticorum; dum petunt admitti, non petunt uti descendentes ex antiquis Christianis, nec se qualificent esse tales, sed petunt immisionem vigore suæ prouisionis, quam si Capitulum vult excludere, tenetur probare causam exclusionis *cap. dilecti de except. l. 1. in princip. vbi glos. ff. si. quadrup. paup. sec. dis.*

36 De iure enim nemo natus inter Christianos grauat onere probandi se esse natum ex puris Christianis, sed hoc in dubio præsumitur *cap. veniens in fine, de Presbytero non baptizato, vbi Carden. nu. 6. Ancher. etiam num. 6. Butri. nu. 5. Abb. num. 15.* & ideo Capitulo volenti repellere prouisum tantum impurum incumbit onus probandi impuritatem ex *reg. l. ab ea parte ff. de probation. & l. 2. ff. de except. & ita sapissime respondit *Rota p. 1. diuersor. decis. 176. & apud Seraphin. decis. 50. & 355. & in una Legionen. denegata possessionis 8. Martij 1593. coram Blanchetto, & in Toletana portionis 2. Maij 1592. coram Illustrijs. Mantica, est inter eius impressas decisiones decis. 264. num. 1. & in Orzmen. statuti 27. Iunij 1601. coram bona mem. Peña, & in Legionen. canonicatus 3. Iunij 1602. coram Reuerendissimo D. meo Coccino Rota Decano, & in Toletana puritatis sanguinis 10. Martij 1604. coram bona memorie Litra, & in Toletana Apecanonicatus decim. Decembris 1608. & 23. Aprilis 1609. coram Archiep. Lugdunensi. & sæpe alibi: quæ quidem resolutio procedit etiam quando Capitulum reiecit prouisum tanquam impurum, nam si prouisus appellauit in causa appellationis onus probandi impuritatem incumbit Capitulo sicut in cumbat in prima instantia, ut censuit *Rota in Toletana portionis 28. Aprilis 1561. coram Gropperio.* Sic etiam in terminis prædictarum Constit. quæ se restringunt ad septimum gradum incumbit probatio afferenti aliquem esse intra illum ad benchiorum exclusionem, cum hæc qualitas sit fundamentum suæ intentionis, iuxta *tex. in l. fin. §. in eum ff. ne quis cum, qui in ius vocatus est, ut eximat, glos. in l. cum actum ff. de negot. gestis, Bart. in l. denuntiasse §. qui tamen ff. de adulter. Menech. de præsumpt. lib. 2. quæst. 49. & conf. 301. num. 10. & qui se fundat in tempore illud probare debet *Rebuff. in tract. nominat. quæst. 14. num. 10. cum seqq.****

37 Statutum vero Toletanum cum vtatur verbo, progenie, quod accipitur pro linea descendentiū *l. ult. C. de emendat. liberiorum, Franch. in cap.*

si pater num. 10. vers. quarta de testamen. in 6. ideo non exigit probationem macula in certo gradu, sed sufficit quod ipsa progenies sit infecta *Rota* in una *Toletana* portionis 20. *Novembris* 1591. coram *Illustri*. *Mantica*, quæ est inter eius decisiones impressas decif. 154. num. 7. & 8.

38 Hæc principalis resolutio, quatenus habet Capitulo volenti repellere prouisum tanquam impurum incubere onus probandi impuritatem, non procedit quando causa appellationis interposita per prouisum esset deserta, tunc enim ipse grauatur onere probandi se purum, *Rota* apud *Seraphin*. decif. 255. ante num. 2. & in una *Toletana* *Canonicatus* 13. *Novembris* 1609. coram *Illustri*. *Lancelloto*, ex ea ratione, quia hoc casu insurgit præsumptio pro gestis pro Capitulo, & prouisus venit per vim restitutionis in integrum, vel querelæ, & tunc tenetur iustificare causam suam, & ostendere plene iniustitiam sententiæ *Imoc.* in cap. *tenor. de senten. & re iudic.* Item etiam non procedit eadem principalis resolutio quando pro parte Capituli est probata aliqua macula, quia tunc si prouisus vult illam diluere, tenetur probare se purum explicite & positue, *Rota* in d. *Toletana* *Canonicatus* 13. *Novembris* 1609. coram *Illustri*. *Lancelloto*, & apud *Seraphin*. decif. 50. vers. quod si Capitulum. Nam etiam facta probatione impuritatis ex parte Capituli potest prouisus cōtraria probatione probare suam puritatem, *Rota* apud *Seraphin*. loco proxime citato. Et si contingat fieri duplicem probationem æqualem, nempe puritatis, & impuritatis, semper præualet illa, quæ est pro puritate, quia in concursu semper præualet fama bona c. cum in tua vbi *Abb. m. 10. de sponsu lib.* *Rota* in præcitata *Toletana* *Canonicatus* coram *R. P. D. Marquemontio*, & in alia

Toletana portionis 22. *Iunij* 1609. coram *Illustri*. *Sacerato*, & in altera *Toletana* portionis 2. *Maij* 1592. coram *Illustri*. *Mantica*, quæ est inter eius decisiones impressas decif. 274. num. 12.

39 Cum probatio, seu informatio de genere fiat per commissarios à Capitulo deputatos summarie, & sine causæ cognitione, & consequenter exceptionem rei iudicatæ nunquam præstare possit, si ea semel facta prætendens si fuerit in ea impurus repertus poterit petere iteratò fieri informationem *Lara de annuif. & capellan. lib. 2. cap. 4. n. 90. vbi num. 20. & 21.* ex eadem ratione resoluit semel admissum ad vnam Ecclesiam si petat se admitti ad aliam egere noua probatione, nisi forte fuerit admissus per sententiam latam in contradictorio iudicio, quia tunc facit ius quoad omnes causas c. in causis, de sentent. & re iudic. fin. vbi Doctores, c. d. legibus.

40 Exceptio impuritatis sanguinis cum sapiat obiectum debet plene, & concludenter probari ca. super his de accusat. cap. accedens, de elect. cap. 1. & cap. ut circa eod. tit. in 6. & in specie fuit dictum in prædicta *Legione*. coram *Blanchetto*, & in una *Toletana* portionis 6. *Novembris* 1595. coram *Illustri*. *D. meo Cardinali Millino* & in d. *Toletana* *Canonicatus* 10. *Septembris* coram *R. P. D. Marquemontio*.

41 Ideo per famam concludenter probari non potest, nisi sit perpetua, & illa apud omnes, & appareat oriri potuisse ex aliqua probabili causa, quæque contrariis probationibus non debilitetur, ut tenuit *Rota* in dicta *Toletana* portionis apud *Manticam* d. decif. 274. num. 9. & in una *Queten*. *Canonicatus* 24. *Iunij* 1607. coram *Caualerio*, & in d. *Toletana* *Canonicatus* 10. *Septembris* 1608. coram *R. P. D. Marquemontio*.

